

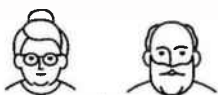

27.11x17.02	1/2	עמוד 10	כולכליסט - כותרת	16/02/2021	76239847-6
מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית - 25170					

פנסיה מוקדמת מדי

הישראלים פרשו בגיל 60, אך היו מעדיפים לפרוש ב־67 (שחר אינן, עמ' 10)

הגמלאים לא רוצים לפרוש מוקדם מדי

מעדיפים לעבוד עוד כמה שנים

נשים	גברים	
59.0	61.5	הגיל הממוצע בו פרשו בני 60-80
65.5	68.0	דעתם של הפורשים על גיל הפרישה הרצוי
נשים	גברים	
67.0	70.5	הגיל שבו בני 60-80 מועסקים מתכוונים לפרוש
65.0	68.5	גיל פרישה בפועל היום

משבר היציאה לפנסיה

פורשים לגמלאות לפני הזמן, אבל היו מעדיפים לעבוד עוד כמה שנים

הישראלים היו מעדיפים לפרוש לפנסיה בגיל 67, אך נאלצים לפרוש שבע שנים מוקדם מהרצוי בשל בריאות לקויה וקשיים במציאת עבודה. לפי מרכז טאוב, מי שפרשו מחוסר ברירה מאושרים פחות ממי שעשו זאת מבחירה

הסיבות שהעניקו הפורשים לפרישתם לגמלאות שיעור המשיבים על כל תשובה*

בעיות בריאות וקשיים במציאת עבודה מקדימים את גיל הפרישה

צילום: עמית שער

מקור: ממצאי מחקר מרכז טאוב ונתוני בנק ישראל

הנשאלים יכלו לבחור מספר אפשרויות

המחקר התבסס על שני מקורות מידע עיקריים: סקר הפרישה האירופאי SHARE, וסקר שערכו החוקרים בשנת 2019. נתוני המחקר מעורכנים יותר משום שהשאלונים של SHARE נאספו בין השנים 2004 ל־2016. ואולם בזכות סקר SHARE ישנה אפשרות להשוואה לאורך פרק זמן ארוך.

המחקר נערך בקרב 500 יהודים לא חרדים בגילאים 60 עד 80. החוקרים מסבירים זאת בשוני הגדול של הקבוצה

עבודה מתאימה, מוריד שנתיים וחצי מגיל הפרישה.

המחקר שערכו החוקרים ד"ר הלה אקסלרד מאוניברסיטת ת"א והמר"כז הבינתחומי, פרופ' ישראל לוסקי ממכללת הגליל המערבי ואוניברסיטת בן-גוריון, וד"ר אריה שרמן ממרכז רוי פיו, עוסק בקשר בין תעסוקה לאושר בגיל הפרישה. לוסקי, שהתמחה בחקר כלכלת עבודה ותעסוקת מבוגרים, נפטר שבועיים לפני פרסום המחקר.

שחר אינן

גיל הפרישה של גמלאים יש־ראלים בני 60-80 עומד על כ־60, אך הם היו מעדיפים לפרוש בגיל 67. ממחקר חדש של מרכז טאוב עולה כי שתי הסיבות העיקריות לפרישה מוקדמת נעוצות בבעיות בריאות שמפחיתות לסובלים מהן שש שנים וחצי בממוצע מגיל הפרישה, ואילו הקושי במציאת

16.3x13.87	2/2	11 עמוד	כ ל כ ל י ס ט - כותרת	16/02/2021	76239849-8
מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית - 25170					

נסיעות מאוד זולות לחו"ל, תוספת פעי-
לויות פנאי ועלייה ברמת הבריאות. המחקר
בוצע כמובן לפני פרוץ משבר הקורונה,
ופעילויות הפנאי האלה נמנעו בתקופת
הקורונה מהגמלאים. אפשר להעריך שרמת
האושר שלהם בתקופה זו, ירדה בהתאם.

המתכון לאושר

ההגדרה היחידה של תעסוקה שמ'
ביאה לעלייה מובהקת ברמת האושר
לאורך כל 20 שנות המחקר, היא עבור
דה מפתחת, כלומר כזו בעלת משמעות
המפתחת את יכולות המועסקים בה.
בנתוני המדגם האירופי, אנשים שמר'
עסקים בעבודה מפתחת דיווחו על רמת
אושר של 8.5 לעומת 7.9 אצל מי שע'
סוקים בעבודת פיסיות או מלחיצות.
כצפוי, רמה כלכלית מביאה איתה
גם אושר, או יותר נכון יהיה להגדיר
זאת כהיעדר הכנסה שמקשה להיות
מאושרים. כך דמות האושר של מי שה'
כנסתם נטו פחותה מ־6,500 שקל לחודש
נטו, נמוכות מהציון 6. רמות האושר של
מי שהכנסתם גבוהה מ־8,000 עומדת
על 7 ומעלה, ומטפסת יחד עם ההכנסה.
רמת האושר של אלה שהכנסתם מעל
ל־17 אלף, כבר מגיעה ל־8. נתון מע'
ניין נוגע גם להתנדבות בקהילה: רמת
האושר של מי שמתנדבים עומדת על
7.8 לעומת 6.9 אצל הלא מתנדבים.

בריאותיות (5.16).
אם בעבר עובדים מבוגרים בישראל
היו מאושרים יותר מגמלאים, החוקרים
מצאו כי היום אין כל הבדל. בנתוני
מחקר SHARE הכלל אירופי התגלו
אצל מועסקים בישראל רמת אושר של
8.2 לעומת 7.5 אצל הפורשים. לעומת
זאת, בשאלון המעודכן יותר של החוק'
רים, נדשם כמעט שוויון - 7.2 למועס'
קים לעומת 7.1 לאלה שאינם מועסקים.
מדובר בשני מחקרים שונים, ולכן אין
להשוות את הציונים ביניהם.

**החוקרים ניסו להבין את
הפער שבין גיל הפרישה
הרצוי לזה שבפועל, וגילו
כי בריאות לקויה מורידה
את גיל הפרישה ב־6.5
שנים, וקשיים במציאת
עבודה ב־2.4 שנים**

כזכור, שאלוני החוקרים מעורכנים
יותר בכ־10 שנים, מה שמסביר מבחינת
החוקרים את השינוי שנובע למשל מהעי'
סוקים הרבים שהתווספו לגמלאים, דוגמת

צוות הערבית והחרדית, והצורך לחקור
אותו בנפרד.

עדיף לפרוש מרצון

גיל הפרישה הממוצע של מי שכבר
פרש מקרב הנשאלים בשאלון החוקרים,
עמד על 61.5 לגברים ו־59 לנשים.
אותם נשאלים חשבו שגיל הפרישה הר'
צוי להם הוא 68 אצל גברים ו־65 אצל
נשים. החוקרים ניסו להבין את הפער
בין גיל הפרישה הרצוי לזה שבפועל.
הם חישובו כיצד משפיעות סיבות שר'
נות על הורדת גיל הפרישה, וגילו כי
בריאות לקויה מורידה את גיל הפרישה
של הסובלים ממנה ב־6.5 שנים, ואילו
קשיים במציאת עבודה ב־2.4 שנים.
מתברר כי סיבת הפרישה משפיעה
דרמטית על רמת שביעות הרצון מה'
חיים, ומי שפרדשו מדצון הרבה יותר
מאושרים מאלה שפרדשו מחוסר בדירה.
47% מהפורשים ציינו כסיבת פרישה,
שהם מסתפקים בהכנסות שיש להם,
ורמת האושר שלהם היא הגבוהה ביותר
- 7.87 בסולם שבין 0 ל־10.

רמת אושר גבוהה של 7.63 רשמו גם
22% מהנשאלים שציינו שפרשו בשל
רצון לפנאי. רמות אושר נמוכות בהרבה
יש ל־16% שציינו שפרשו בשל היעדר
עבודה מתאימה (6.25), והנמוכה ביותר
נרשמה אצל ה־22% שפרשו מסיבות